

Litterointimerkinnät

Puhuja:	R. Viljanen
sa- (sana)	sana jää kesken epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

R. Viljanen:

Tervetuloa tähän Vantaan kaupungin mediainfoon. Teemana perinteiseen tyyliin koronakatsaus. Mutta vähän tarkastellaan myöskin hallituksen hybridistrategiaa ja budjettiriihen vaikutuksia Vantaalle, ja sitten päätän vielä ajankohtaiseen katsaukseen.

Ensinnäkin koronavirustilanne Vantaalla. Mukava on lukea näitä lukuja, koska meillä menevät nyt tilastot parempaan suuntaan.

Päiväkohtainen tartuntamäärä meillä on 30 niin, että viikon keskiarvo on 35. Ilmaantuvuus on verraten korkea, 237. Mutta kun verrataan sitä kahden viikon aikaisempaan jaksoon, niin se on kolmanneksen alempi, eli silloin se ylitti 326. Myöskin positiivisten näytteiden osuus on laskenut edellisestä raportista noin prosentilla, eli on nyt 2,9 %.

Tämä 7 vrk:n tautikehitys ehkä osoittaa tätä vaihtelua hyvin. Eli tässä näkyy tosta graafista se, että yleissuunta on, vaikka päiväkohtaisia vaihteluita on, niin yleissuunta on kuitenkin laskeva. Tosiaan seitsemän päivän keskiarvo meillä oli tällä hetkellä 35 tartuntaa. Nyt koronasta on tullut rokottamattomien ja lasten tauti ennen kaikkea.

Rokotustilanne Vantaalla on, että ensimmäisen rokotuksen on saanut meiltä 71,8 % ja toisen rokotuksen 58,1 % väestöstä. Mutta haasteita on. Meillä on haasteena erityisesti 12–34-vuotiaat, jotka eivät hakeudu nyt erityisesti tähän toiseen rokotukseen.

Meillä rokoteannoksia on annettu kaiken kaikkiaan 293 000. Kun ollaan siinä tavoitteessa tai että kaikki olisivat sen saaneet, joille sitä tällä hetkellä annetaan, eli

yli 12-vuotiaat, niin luvun pitäisi olla noin 400 000. Eli vielä tarvitaan yli 100 000 rokoteannosta annettavaksi.

Tässä kyllä myöskin levitän tietoa ja kiinnitän meidän asiakkaiden huomiota siihen, että rokotuksiin on helppo tulla. Mutta nyt rokotuksiin hakeutuminen on meillä valitettavasti hiipunut. Me olemme tällä hetkellä jäljessä Helsinkiä ja Espoota sekä ensimmäisten että toisten rokotusten antamisen osalta. Mahdollisuuksia on, mutta rokotuksiin ei nyt täällä nuoremmissa ikäluokissa näytetä tulevan.

Erityisen selvästi me jäämme Espoota ja Helsinkiä jälkeen 12–34-vuotiaitten osalta. Me olemme käytännössä 70 %:n rokotustasossa, kun Espoo ja Helsinki on tällä hetkellä jo lähes 80 %:n rokotustasossa.

Sanonkin, että rokotuksiin tuleminen on nyt helppoa. Teemme kaiken mahdollisen sen eteen, että se olisi helppoa, joustavaa. Meillä on monia pop up -pisteitä eri asuinalueilla, organisaatioissa ja oppilaitoksissa. Meillä on ajanvarauksetonta rokotustoimintaa. Meillä on rokotuspisteitä siellä, missä meillä liikkuu paljon ihmisiä, kuten Dixissä. Seuraavaksi olemme jalkautumassa tapahtumiin esimerkiksi Korson markkinoilla voi saada toisen rokoteannoksen. Olemme tällä hetkellä perustamassa rokotuspistettä Jumboon ja Myyrmanniin. Lisäksi olemme ottamassa käyttöön kuntalaisille kanavan, mitä kautta voi ehdottaa rokotuspisteitä eri alueilla.

Eli markkinointia on tehty läpi kesän, ja erityisesti olemme suunnanneet sitä nuorille. Lisäksi on tehty monikielistä markkinointia. Eli nyt olisi hyvin tärkeätä, että rokotuksiin tullaan, koska me tiedämme, että tämä tauti tosiaan on tällä hetkellä rokottamattomien tauti ennen kaikkea.

Jos sitten arvioidaan yleisesti tätä tilanteen kehittymistä, niin meillä tosiaan tartuntamäärät ja ilmaantuvuus ovat selvästi laskussa. Hyvä uutinen on myöskin se, että tartunnan jäljitys on hallinnassa. Ei voida enää puhua sellaisesta ruuhkatilanteesta kuin meillä on joku aika sitten. Rajoitusten purkamista jatketaan hybridistrategian päivytyksen myötä. Jatkossahan valtakunnallinen ohjeistus vähenee, ja yhä suuremmin nämä toimenpiteet tulevat perustumaan paikalliseen päätöksentekoon. Meillä on ensi viikolla pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen tiedotustilaisuus siitä, miten rajoituksia vielä lisää puretaan pääkaupunkiseudulla.

Koulujen avaaminen on tosiaan elokuusta lähtien mennyt varsin hyvin. Karanteenissa olevien määrä on laskenut jatkuvasti. Tällä hetkellä se on 2000. Anteeksi, 201 henkilöä. Täytyy siis muistaa, että meillä on 32 000 lasta ja nuorta meidän peruskoulussa ja toisen toisella asteella.

Lentokentällä valitettavasti vain on edelleen hiljaista. Lentomatikustajia on vain murto-osa normaalista. Lentokentän kokonaismatikustajamäärä on noin 100 000 matkustajaa, mutta se sisältää siis transitmatkustajat, jotka jatkavat vain gatelta toiselle ohittaen Suomen. Maahan saapuvia ulkomaan matkustajia on tällä hetkellä

32 700 viikossa. Näytteiden määrien ottaminen myöskin jatkuvasti laskee. Nyt se on tällä hetkellä noin 1 300 kappaletta viikossa.

Koronatodistuksen tarkastamiset etenevät terminaalissa pääosin sujuvasti, mutta valitettavasti näilläkin matkustajamäärillä ne voivat ruuhkautua ilta- ja iltaisin usean lennon saapuessa samanaikaisesti. Tämä on tilanne, joka meitä huolestuttaa. Samaan aikaan me näemme, että Suomi poikkeaa Euroopan unionin yleisistä käytänteistä, ja Schengen-lentojen maahantulijoista enemmistöllä on todistus jo täydestä rokotussarjasta. Tämä on kallista. Lentokenttätoimintojen hinta on meille viikossa 1 000 000 €. Sen takia sanon tässäkin yhteydessä, että meille oli pettymys, että tämä hybridistrategia ei sisältänyt minkäänlaisia linjauksia ja/tai lievennyksiä tässä suhteessa.

Pääkaupunkiseudun kunnat ovat tehneet yhteisiä linjauksia. Tämä tarkoittaa Vantaallakin kuten muissakin pääkaupunkiseudun kaupungeissa sitä, että laaja etätyösuositus on meillä voimassa vielä 30.9. saakka. Tältä osin tämä nojautuu siis koko maan hallituksen ohjaukseen, mutta lähityöhön paluuta suunnitellaan. Meilläkin on johtoryhmässä jo useamman kerran käsitelty sitä, että minkälainen työelämän muutos me teemme, että minkälainen joustavuus ja etä- ja lähityön suhde meillä toteutetaan.

Koronatestauksesta. Pääkaupunkiseudun Pks-koronakoordinaatioryhmän ehdotuksen perusteella viime viikolla Hus antoi uudet ohjeet. Eli se ei koske täysin rokotettuja, oireettomia, lievästi oireisia tai sairastuneita. Nyt tältä osinhan hallituksen testaus- ja jäljitysstrategia testauksen osalta niin nojaa tähän päätökseen, että se on identtinen. Tämä on siis meillä jo voimassa.

Harrastustoiminnan terveysturvallisuusohjetta on päivitetty. Kiinnitä huomiota siihen, että edelleen, vaikka meillä ei ole osallistumisen enimmäismääriä harrastustoiminnassa, niin vanhemmat ja saattajat, heidän ei tule oleskella harrastus- ja pukeutumistiloissa. Eli vähennetään kontaktien määrää. Läsnäolijat kirjataan ylös jokaisella harrastuskerhokerralla, että tautiryppään mahdollisesti ilmentyessä me tiedämme, ketä jäljittää.

Avoimessa käytössä oleviin liikuntatiloihin, siellä on edelleen voimassa enimmäismäärärajoitus. Elikä noudatetaan tätä aluehallintoviraston sisätilojen tapahtumia koskevaa enimmäismäärärajoitusta. Eli enintään puolet normaalista asiakasmäärästä voi osallistua esimerkiksi uintiin uimahalleissa, kunnan kuntosaleihin ja ryhmäliikuntaan.

THL on antanut myöskin ohjeistusta. Eli ehdottaa, jo 1.9. ehdotti, että kolmansiä koronarokoteannoksia ryhdyttäisiin antamaan rajatuille ryhmille. Ehdotuksen mukaan kolmas annos voitaisiin antaa yli 12-vuotiaille, joiden immuunipuolustus on heikentynyt ja kun toisesta annoksesta on kulunut vähintään kaksi kuukautta. THL ehdotti myös, että kolmas annos annettaisiin tehosteena niille, jotka ovat saaneet

rokotuksen rokotusjärjestyksen kärkipäässä 3–4 viikon annosvälillä. Tähän ryhmään kuuluu muun muassa koronapotilaiden parissa toimivaa terveydenhuoltohenkilöstöä sekä hoivakotien iäkkäitä asukkaita ja heitä hoitavia työntekijöitä. Mikäli näihin menettelyihin mennään, niin Vantaa on valmis heti, kun asiasta niin päätetään. Meillä on tähän kaikki edellytykset.

Julkisuudessa on paljon saanut tilaa tämän hallituksen hybridistrategia. Sen tavoitteena on avata yhteiskuntaa, joka on tietysti hyvä edistää sen avoinna pitämistä ja tukea epidemian jälkihoitoa. Vantaalla on jo laadittu toipumissuunnitelma, joka vastaa näihin kysymyksiin. Ehdotamme meidän valtuustollemme, että siihen käytettäisiin 18 miljoonaa euroa vuosina 2021–2023.

Alueellisella ja paikallisella tasolla on ensisijaista strategian mukaan edistää mahdollisimman korkeaa rokotuskattavuutta ja terveysturvallisia toimintatapoja. Meillä Vantaalla on rokotuskattavuus siis hyvällä tasolla, mutta meillä on siis vielä parantamisen varaa, että kurotaan tätä eroa muihin pääkaupunkiseudun kaupunkeihin kiinni. Siksi olemme etsineet yhä uusia keinoja tavoittaa meidän ihmisiä. Rokotekattavuuden nostaminen on meistä ensisijainen toimenpide.

Strategian mukaan mahdollisten alueellisten rajoitustoimien on oltava välttämättömiä, oikeasuhtaisia. Tässä tosiaan päätöksenteko siirtyy nyt enemmän kunnille. Sen takia olemme lähteneet nyt suunnit-, jo avanneet viime viikosta lähtien meidän palveluita enemmän ja tehneet testaukseen esimerkiksi uudet linjaukset.

Strategian mukaan päätöksenteossa huomioidaan edelleen lapsen edun ensisijaisuuden periaate. Tästä olemme kovin samaa mieltä. Myöskin Vantaan toipumissuunnitelmassa lapset ja nuoret asetetaan etusijalle, ja merkittävä osa meidän toimenpiteistä kohdistuu nimenomaan lapsiin ja nuoriin. He ovat kohdanneet nyt ison sosiaalisen vajeen ja myöskin osaamisen vajeen, että on todella vaikuttanut tämä puolitoista vuotta tai lähes kaksi vuotta kohta jo meidän lapsiin ja nuoriin monella tavalla. Lähiopetus meillä siis on jo menossa, ja avoimet palvelut nyt normalisoituvat. Nuorille kohdistetut palvelut meillä normalisoidaan ensin, ja niitä myöskin tuetaan.

Strategia sisältää myöskin hätäjarrumekanismien. Eli jos meillä tulee paikallinen merkittävä tartuntaryvä, kaupunki voi ryhtyä hyvinkin merkittäviin myös yksityissektoria koskeviin rajoitustoimenpiteisiin. Jos tilanne on valtakunnallinen isompi, niin myöskin maan hallitus voi ottaa ja käynnistää uudestaan eräänlaiset hätäjarrutoimenpiteet.

Koronapassin käyttöönoton kautta tapahtumatoimintaa ja julkisen alan elinkeinotoimintaa voidaan avata, todetaan hallituksen strategiassa. Tämähän ei sinänsä koskisi julkista hallintoa. Mutta jos tätä koko strategia hieman avaa, niin kyllä meille tietysti oli pettymys se, että siitä puuttuu täysin konkretia. Sen kaikkein konkreettisin kohta on se, että todetaan, että kun 80 % yli 12-vuotiaista on saanut

kaksi rokotetta, niin kaikki rajoitukset poistuvat. Mutta miten tähän tilanteeseen mennään, minkälaisia vaiheita siinä on, niin siihen ei saatu mitään suuntaviivoja.

Itse strategiahän ei antanut vastausta kaikkein olennaisimpaan, johon odotimme valtakunnallisia linjauksia, eli tartunnanjäljitykseen, testaukseen ja rajojen avaamiseen. Se on yleinen suunnitteluasiakirja, joka vaatii hallituksen toimia, jotta siihen tulee sisältöä. Nyt jälkeinpäin on tullut julkisuuteen testaus- ja jäljitysstrategia, mutta siinäkin tosiaan testauksen osalta se noudattaa nyt näitä, että kun henkilö on kaksi kertaa rokotettu, niin hänen ei lievistä oireista tai oireettomana tarvitse mennä testaukseen. Tämä menettelyhän meillä oli jo voimassa. Ainoa uusi asia siinä on alle 12-vuotiaitten testaus. Ja valitettavasti toisin kuin julkisuudessa on esitetty, niin tämän testaus- ja jäljitysstrategian valmistelussa ei ollut minkäänlaista yhteistyötä suurimpien kaupunkien tartuntatautien ylilääkäreihin siitä huolimatta, että isoimmat testaus- ja jäljitysvolyymit ovat nimenomaan näissä suurimmissa kaupungeissa.

Nyt tämän strategian tulkinta jää monelta osin jättää meille kysymyksiä. Tartunnanjäljityksiin siinä ei otettu lainkaan kantaa, jossa meillä kuitenkin tilanne on erittäin vaikea ja jossa me tarvittaisiin jo uudenlaista strategista linjausta. Että nykymentettelyn hyötysuhde ei ole lainkaan riittävä. Valitettavasti hallituksen ja ministeriön ohjaus korona-asioissa on ollut aika poukkoilevaa ja melko sekavaa viime aikoina. Yhteistyötä tarvitsisi lisätä ja tiivistää varsinkin niiden tahojen kanssa, niiden meidän suurien kaupunkien kanssa, jotka olemme olleet merkittävässä vastuussa koronan toimenpiteistä.

Hallituksen budjettineuvotteluissa tuli varsin vähän uusia avauksia. Siinä todetaan, että hyvinvointialueet saavat ennen käynnistystä 900 miljoonaa euroa joulukuussa 2022, joka sitten kuitenkin vähennetään heidän vuoden 2023 valtion osuudestaan. Hyvinvointialueille luodaan siis kassa toiminnan käynnistämistä varten.

Kuntatalouteen ei tullut lisää rahaa suhteessa kevään linjauksiin. Kaupungin verotulot pienenevät jatkossa, kun yhteisöveron ylimääräinen 10 %:n jako-osuus poistetaan. Vantaan kaupunki on tehnyt myös itse merkittäviä tasapainotustoimenpiteitä. Viime vuonna 28 miljoonaa euroa. Tänä vuonna 41 miljoonaa euroa, ja nyt tavoitteena on ensi vuonna 10,5 miljoonaa euroa omia tasapainotustoimenpiteitä. Kuntien talous, suurten kaupunkien talous ja niin Vantaakin talous on tiukoilla tänä ja ensi vuonna. Vaikka meidän kehykseen ja tähän vuoteen sisältyy tämä 41 miljoonan euron tasapainotus, niin näyttää kuitenkin, että teemme negatiivisen tilinpäätöksen.

Vantaalle vaikuttaa erityisesti se, että soten hoito- ja palveluvelkaan tulee siis 125 miljoonan euron EU:n elpymisrahaa. Koronakustannuksiin on varattu 400 miljoonaa euroa, joka varaosana oli tälle vuodelle 1,4 miljardia, et merkittävä vähennys on tähän tämän vuoden tasoon nähden. Koronakustannukset korvataan täysimääräisesti, joka on erittäin hyvä asia, mut kiinnitä huomiota siihen, että ne

täytyy kustantaa tänä vuonna. Elikkä meillä on tullut neuvotteluissa esille myös sitä, että valtiovarainministeriö haluaisi siirtää osan korvauksista ensi vuodelle, mutta tämän vuoden kustannukset tulee korvata tänä vuonna.

Kuntatalouteen ei siis tosiaan tullut rahaa lisää suhteessa kevään linjauksiin. Meille pettymys oli, että kustannusten tarkistusta ei toteutettu, mikä oli todella iso menetys kunnille. Kustannusten tarkistus oli 562 miljoonaa euroa. Valtio korotti erillispäätöksellä valtionosuuksia 246 miljoonaa euroa ja jätti siis muulta osin tarkistuksen tekemättä, jolloin kunnat menettivät 316 miljoonaa euroa.

Vielä palaan tähän kuntien koronakustannusten täysimääräiseen korvaukseen. Eli tämä on meille olennainen asia, koska esimerkiksi Vantaan testauskulut ovat, pelkät testauskulut vuodessa tänä vuonna ovat noin 30 miljoonaa euroa ja korona erilliskulut, kun otetaan huomioon rokottaminen, tartunnanjäljitys, lentokenttätoiminta ja testaus, niin on 50 miljoonaa euroa. Sen lisäksi toki meillä tässä meidän omassa normaalityössä on tullut paljon lisäkustannuksia esimerkiksi henkilöstön suojauksista ja lisähenkilöstön palkkaamisesta. Mutta jos ajatellaan koronan erilliskustannuksia, niin ne ovat tältä vuodelta meille yhteensä noin 50 miljoonaa euroa.

Tosiaan vielä kertaan sen verran, että soten hoito- ja palveluvelkaan siis tuli EU:n elpymisrahoista 125 miljoonaa euroa ja koronakustannuksiin on varattu 400 miljoonaa euroa. Kustannukset on nyt sitten luvattu tänä ja ensi vuonna korvata täysimääräisesti, mutta tosiaan korostan vielä sitä, että on tärkeätä, että tämän vuoden kustannukset korvataan täysimääräisesti tänä vuonna.

Kysyn myös sitä, et miksi ei ole mahdollista korvata todellisten kustannusten mukaan, koska keskiarvot ovat epäoikeudenmukaisia kaikille. Ne eivät tuota ja oikeata tulosta ja kun rahoitushakemuksia on vain 309 kappaletta, niin en hyväksy ministeriön vastausta, että niiden käsittely kestäisi puolitoista vuotta.

Valtion kanssa yhteistyötä tarvitaan. Koronan pitkät jäljet, pitkät varjot näkyvät meillä kauan. Erityisen voimakkaasti korona iski pääkaupunkiseudun kuntiin, ja koronan vaikutukset Vantaalle ovat kymmeniä ja kymmeniä miljoonia euroja myös toiminnallisella puolella. Tähän yhteistyöhön tarvitsemme valtiota mukaan.

Muutama sana vielä lopuksi ajankohtaisesta Vantaan syksystä. On hienoa, että nuorisovaalit järjestetään Vantaalla. Nyt aikataulu on siis 8.–19.11. Vaaleissa valitaan nuorisovaltuusto vuosiksi 2022–2023. Vaalikelpoisia eli oikeutettuja asettumaan ehdolle ja äänestämään ovat vuosina 2003–2008 syntyneet nuoret, joiden kotikunta on Vantaa. Valtuustoon valitaan enintään 30 varsinaista jäsentä, ja ehdolle asettuminen alkoi nyt tämän viikon maanantaina 13.9.

Nuorisovaltuusto toimii nuorten edunvalvojana ja nostaa esille nuorille tärkeitä asioita. Jäsenedustajat ovat 13–20-vuotiaita. Nuorisovaltuuston edustajilla on

läsnäolo- ja puheoikeus Vantaan kaupungin lautakunnissa, kaupunginvaltuustossa, ja se on aika harvinaista, ei ole kovin montaa kuntaa, mutta meillä myöskin kaupunginhallituksessa. Se tekee aloitteita kaupunginhallitukselle, antaa lausuntoja, osallistuu erilaisiin työryhmiin ja järjestää nuorille suunnattuja tapahtumia, ja voin vakuuttaa, että meidän nuorisovaltuuston valtuuston edustajat ovat aivan erinomaisia, hyvin aktiivisia niin kaupunginhallituksessa kuin valtuustossa sekä meidän lautakunnissa. Nuorisovaltuusto tekee myös hyvää yhteistyötä koulujen ja oppilaskuntien hallitusten kanssa koulujen olojen parantamiseksi.

Olemme tehneet myöskin kyselyn tulevaisuuden liikkumisesta. Vantaan ratikan syksyn asukasvuorovaikutus käynnistyy kyselyllä tulevaisuuden liikkumisesta. Sillä kartoitetaan, mihin vantaalaiset matkustaisivat ratikalla, ja kyselyä käytetään ratikan suunnittelun taustana, ja sitä hyödynnetään muun muassa kaavarungon suunnittelussa ja käyttäjäprofiilien hahmottamisessa. Kaavarunko on siis suunnitelma, joka ohjaa ratikan varren asemakaavoitusta noin 800 metrin säteellä ratikkapysäkeistä. Näistä 26 pysäkkipaikasta on tarkoitus tehdä meidän seuraavia palvelujen ja asumisen keskuksia. Tähän kyselyyn voi vastata viimeistään 26.9. osallistuvavantaa.fi-sivustolla ja myöskin kisata ratikka-aiheisesta tuotekassista, ja niitä jaetaan 10 kappaletta. Eli nyt toivotaan asukkaiden näkemyksiä liikkumisen kyselyyn, jotta suunnittelun tueksi saadaan niitä tarpeellisia arjen kokemuksia.

Meillä on myöskin Vantaalla hyvinvointiviikoilla retkeily- ja luontoelämyksiä. Sitä vietetään tänä syksynä retkeilleen Kuusijärvellä ja Sipoonkorven kansallispuistossa 4.–9.10. Viikon ohjelma sisältää monipuolisesti maksuttomia opastettuja retkiä ja luontoon tutustumista Kuusijärvellä maanantaista perjantaihin. Tarjolla on fatbike-pyöräilyä, suunnistusta, vaellus Bisan majalle, sieniretki, Kuusjärven kierros ja kodassa tulistelu sekä maksuttomia elintapavinkkejä ja mittauksia.

Eli monia mukavia asioita on edessä, ja normaali elämä näyttää tulevaan askel askeleelta taas takaisin. Lämmin kiitos teille, jotka seurasitte tätä mediainfoa.

Seuraava info on meillä 1.10. klo 12. Tervetuloa silloin on mukaan.